

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
ĐẠI HỌC ĐÀ NẴNG**

BÙI NỮ THANH HÀ

LUẬN ÁN TIẾN SĨ

TÊN ĐỀ TÀI :

**CẤU TRÚC TÀI CHÍNH CỦA CÁC DOANH NGHIỆP
NGÀNH DỆT MAY Ở KHU VỰC MIỀN TRUNG
TRONG TIẾN TRÌNH HỘI NHẬP**

CHUYÊN NGÀNH : KINH TẾ CÔNG NGHIỆP

MÃ SỐ : 62.31.09.01

NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC:

- 1. TS. ĐOÀN GIA DŨNG**
- 2. PGS.TS. NGUYỄN TRƯỜNG SƠN**

ĐÀ NẴNG, NĂM 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Kết quả nêu trong luận án là trung thực và chưa từng công bố trong bất cứ công trình nghiên cứu nào.

NCS Bùi Nữ Thanh Hà

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT	
DANH MỤC BẢNG	
DANH MỤC HÌNH	
PHẦN MỞ ĐẦU	9
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ CẤU TRÚC TÀI CHÍNH CỦA DOANH NGHIỆP	18
1.1. Cấu trúc tài chính của doanh nghiệp	18
1.1.1. Khái niệm về doanh nghiệp	18
1.1.2. Khái niệm về cấu trúc tài chính của doanh nghiệp	18
1.1.3. Các chỉ tiêu đo lường cấu trúc tài chính của doanh nghiệp.....	20
1.1.4. Mối quan hệ giữa cấu trúc tài chính với doanh nghiệp	23
1.2. Các lý thuyết về cấu trúc tài chính doanh nghiệp	25
1.2.1. Giả thiết nghiên cứu ban đầu	25
1.2.2. Mô hình “Thuế MM” và ảnh hưởng của thuế thu nhập công ty	26
1.2.3. Lý thuyết về chi phí khánh tận tài chính	27
1.2.4. Lý thuyết chi phí đại diện	29
1.2.5. Lý thuyết thông tin bất cân xứng	31
1.2.6. Lý thuyết vòng đời.....	33
1.3. Các nhân tố cơ bản ảnh hưởng đến cấu trúc tài chính doanh nghiệp	34
1.3.1. Cấu trúc tài sản.....	34
1.3.2. Chính sách thuế	35
1.3.3. Quy mô	37
1.3.4. Rủi ro kinh doanh	38
1.3.5. Cơ hội tăng trưởng	40
1.3.6. Khả năng sinh lợi	40
1.3.7. Ngành.....	41
1.3.8. Khả năng thanh khoản	41

1.3.9. Các nhân tố khác.....	42
Kết luận chương 1	44
Chương 2. THIẾT KẾ NGHIÊN CỨU	45
2.1. Tổng kết một số nghiên cứu về cấu trúc tài chính và các nhân tố ảnh hưởng trước đây	45
2.1.1. Một số nghiên cứu trong nước	45
2.1.2. Một số nghiên cứu trên thế giới	46
2.2. Các mô hình nghiên cứu hiện nay.....	48
2.2.1. Mô hình ảnh hưởng cố định (FEM)	49
2.2.2. Mô hình ảnh hưởng ngẫu nhiên (REM)	50
2.2.3. Mô hình R.G.Rajan và L.Zingales (1995).....	50
2.3. Thiết kế nghiên cứu.....	51
2.3.1. Khung nghiên cứu.....	52
2.3.2. Nguồn số liệu và chỉ tiêu cơ bản	53
2.3.3. Quy trình nghiên cứu	53
2.3.4. Nghiên cứu sự ảnh hưởng của chính sách tái cơ cấu doanh nghiệp đến cấu trúc tài chính các doanh nghiệp dệt may miền Trung	54
2.3.5. Xác định các nhân tố gợi ý ảnh hưởng đến cấu trúc tài chính doanh nghiệp dệt may miền Trung.....	65
2.3.6. Đề xuất hàm số nghiên cứu của luận án biểu diễn mối quan hệ giữa cấu trúc tài chính với các nhân tố ảnh hưởng	67
Kết luận chương 2	68
Chương 3. ĐẶC TRƯNG CẤU TRÚC TÀI CHÍNH CÁC DOANH NGHIỆP DỆT MAY MIỀN TRUNG	70
3.1. Khái quát tình hình hoạt động dệt may Việt Nam	70
3.1.1. Lịch sử phát triển ngành dệt may Việt Nam.....	70
3.1.2. Thành tựu ngành dệt may Việt Nam trong tiến trình hội nhập WTO.....	71
3.1.3. Xu hướng cạnh tranh của thị trường thế giới và thách thức đối với ngành dệt may Việt Nam	67
3.2. Khó khăn trong hoạt động xuất khẩu của dệt may Việt Nam	77

3.3. Khái quát tình hình hoạt động sản xuất kinh doanh của ngành dệt may miền Trung giai đoạn từ 2007 đến nay	81
3.3.1. Khái quát về quy mô và cơ cấu ngành dệt may miền Trung từ năm 2007 đến nay	81
3.3.2. Phân tích cơ cấu và xu hướng tăng trưởng của ngành dệt may miền Trung giai đoạn từ 2007 đến nay	81
3.4. Thực trạng về cấu trúc tài chính các doanh nghiệp dệt may miền Trung	84
3.4.1. Nhận định chung về cấu trúc tài chính các doanh nghiệp dệt may miền Trung	84
3.4.2. Thực trạng về cấu trúc tài chính các doanh nghiệp dệt may miền Trung theo quy mô doanh nghiệp	87
3.4.3. Thực trạng về cấu trúc tài chính các doanh nghiệp dệt may miền Trung theo cấu trúc tài sản	91
3.4.4. Thực trạng về cấu trúc tài chính các doanh nghiệp dệt may miền Trung theo công đoạn sản xuất kinh doanh	93
Kết luận chương 3	96
Chương 4. CÁC NHÂN TỐ ẢNH HƯỞNG ĐẾN CẤU TRÚC TÀI CHÍNH CÁC DOANH NGHIỆP DỆT MAY MIỀN TRUNG	97
4.1. Các nhân tố ảnh hưởng đến cấu trúc tài chính của các doanh nghiệp dệt may miền Trung	97
4.2. Nghiên cứu tổng thể các nhân tố ảnh hưởng đến cấu trúc tài chính các doanh nghiệp dệt may miền Trung	101
4.2.1. Quy trình thực hiện	101
4.2.2. Mã hóa biến các nhân tố ảnh hưởng ban đầu	103
4.2.3. Nghiên cứu giả định và thực nghiệm chiều hướng ảnh hưởng của các nhân tố ban đầu	105
4.3. Kết quả cấu trúc tài chính các doanh nghiệp dệt may miền Trung khi áp dụng phần mềm SPSS	106
4.3.1. Phân tích kết quả của mô hình	106
4.3.2. Kết quả mô hình tương quan giữa HSNO với các nhân tố ảnh hưởng khi phân chia doanh nghiệp dệt may miền Trung theo quy mô ...	107
4.3.2. Kết quả mô hình tương quan giữa HSNO với các nhân tố ảnh hưởng khi phân chia doanh nghiệp dệt may miền Trung theo công đoạn sản xuất ngành dệt may	110

Kết luận chương 4	114
Chương 5. CÁC HÀM Ý CHÍNH SÁCH VỀ CẤU TRÚC TÀI CHÍNH ĐỐI VỚI NGÀNH DỆT MAY MIỀN TRUNG	115
5.1. Hướng thiết kế cấu trúc tài chính của ngành Dệt may miền Trung theo quy mô.....	115
5.1.1. Đối với doanh nghiệp Nhỏ	117
5.1.2. Đối với doanh nghiệp Vừa.....	118
5.1.3. Đối với doanh nghiệp Lớn	119
5.2. Hướng thiết kế cấu trúc tài chính của ngành Dệt may miền Trung theo công đoạn sản xuất ngành dệt may	120
5.2.1. Đối với doanh nghiệp sản xuất Sợi	122
5.2.2. Đối với doanh nghiệp Dệt nhuộm.....	123
5.2.3. Đối với doanh nghiệp May mặc	123
5.2.4. Đối với doanh nghiệp Dệt - May	124
5.3. Các hàm ý chính sách từ việc nghiên cứu cấu trúc tài chính của ngành dệt may miền Trung.....	126
5.3.1. Hướng đầu tư cho các doanh nghiệp theo công đoạn của ngành dệt may miền Trung.....	126
5.3.2. Hàm ý chính sách khác đối với ngành dệt may miền Trung	127
Kết luận chương 5	130
PHẦN KẾT LUẬN	131
PHỤ LỤC	133
TÀI LIỆU THAM KHẢO	170

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

AFTA	: khu vực tự do ASEAN
CTCP	: Công ty cổ phần
DN	: Doanh nghiệp
DNNN	: Doanh nghiệp Nhà nước
DNTN	: Doanh nghiệp tư nhân
DTT	: Doanh thu thuần
EPS	: Earning per share (Thu nhập trên cổ phiếu)
EU	: European Community (Cộng đồng châu Âu)
EVA	: Economic Value Added (Giá trị kinh tế gia tăng)
FOB	: Free on board
GSP	: Chính sách ưu đãi thuế quan phổ cập
GTGT	: Giá trị gia tăng
HSNO	: Hệ số nợ
KT-XH	: Kinh tế xã hội
LN	: Lợi nhuận
LNTT	: Lợi nhuận trước thuế
LNTT/DTT	: Lợi nhuận trước thuế / tổng doanh thu thuần
LNST	: Lợi nhuận sau thuế
MFN	: Most Favoured Nation (Những quốc gia được hưởng tiêu chuẩn Tối huệ quốc)
NK	: Nhập khẩu
NPT	: Nợ phải trả
NPT/VCSH	: Nợ phải trả trên vốn chủ sở hữu (D/E)
$\frac{NDH}{VTX}$: Nợ dài hạn / vốn thường xuyên

OBM	: Original Brand Manufacturer (Nhà sản xuất mang nhãn hiệu gốc – Tức là sản xuất ra những sản phẩm có thương hiệu của chính mình)
ODM	: Original Design Manufacturer (Nhà sản xuất theo thiết kế gốc – tức là sản xuất từ khâu thiết kế đến khâu hoàn tất sản phẩm)
OEM	: Original Equipment Manufacturer (Nhà sản xuất bằng thiết bị gốc - tức là sản xuất sản phẩm bằng chính máy móc thiết bị của mình)
OECD	: Organisation for Economic Cooperation and Development (Tổ chức hợp tác và phát triển kinh tế)
OIM	: Original Idea Manufacturer (Nhà sản xuất theo ý tưởng ban đầu)
P_{BQ}	: Tỷ suất lợi nhuận bình quân trên doanh thu thuần
ROA	: Return on Asset (Tỷ suất sinh lợi trên tài sản)
ROE	: Return on Equity (Tỷ suất sinh lợi trên vốn chủ sở hữu)
ROI	: Return on Investment (Tỷ suất sinh lợi trên vốn đầu tư)
TCT	: Tổng công ty
TĐKT	: Tập đoàn kinh tế
TNHH	: Trách nhiệm hữu hạn
TPP	: Hiệp định Đối tác kinh tế chiến lược xuyên Thái Bình Dương
TS	: Tài sản
TSDH/TTS	: Tài sản dài hạn / tổng tài sản
TSLN	: Tỷ suất lợi nhuận
VCSH	: Vốn chủ sở hữu
WACC	: Weighted Average Cost of Capital (Chi phí sử dụng vốn bình quân)
WTO	: World Trade Organisation (Tổ chức thương mại thế giới)
XK	: Xuất khẩu.

DANH MỤC CÁC BẢNG

Trang

Bảng 1: Tổng hợp kết quả nghiên cứu trong nước về sự ảnh hưởng của các nhân tố đến cấu trúc tài chính của doanh nghiệp	16
Bảng 2: Tổng hợp kết quả nghiên cứu nước ngoài về sự ảnh hưởng của các nhân tố đến cấu trúc tài chính của doanh nghiệp	17
Bảng 1.1: Trích báo cáo tài chính về giá trị cổ phần tại một số công ty	21
Bảng 1.2: Tóm tắt các cách đo lường cấu trúc tài chính	22
Bảng 2.1: Bảng đo lường các nhân tố ảnh hưởng đến cấu trúc tài chính	67
Bảng 3.1: Kim ngạch xuất khẩu hàng dệt may Việt Nam	74
Bảng 3.2: Mức độ gia tăng số doanh nghiệp dệt may miền Trung	82
Bảng 3.3: Số doanh nghiệp dệt may toàn miền Trung phân theo hệ số NPT/VCSH đến 01/01/NN	85
Bảng 4.1: Mã hóa biến các nhân tố trong nghiên cứu tổng quát	104
Bảng 4.2: Tổng hợp chiều ảnh hưởng của các nhân tố đến cấu trúc tài chính ngành dệt may miền Trung	105
Bảng 4.3: Mã hóa biến cấu trúc tài chính và các nhân tố ảnh hưởng đến cấu trúc tài chính.....	106
Bảng 5.1: Mô hình tương quan giữa HSNO với các nhân tố ảnh hưởng theo quy mô doanh nghiệp.....	116
Bảng 5.2: Tổng hợp các nhân tố ảnh hưởng đến cấu trúc tài chính của các doanh nghiệp dệt may miền Trung theo quy mô nhỏ	117
Bảng 5.3: Tổng hợp các nhân tố ảnh hưởng đến cấu trúc tài chính của các doanh nghiệp dệt may miền Trung theo quy mô vừa	118
Bảng 5.4: Tổng hợp các nhân tố ảnh hưởng đến cấu trúc tài chính của các doanh nghiệp dệt may miền Trung theo quy mô lớn.....	119
Bảng 5.5: Mô hình tương quan giữa HSNO với các nhân tố ảnh hưởng theo công đoạn	121
Bảng 5.6: Tổng hợp các nhân tố ảnh hưởng đến cấu trúc tài chính của các doanh nghiệp sản xuất sợi miền Trung	122

Bảng 5.7: Tổng hợp các nhân tố ảnh hưởng đến cấu trúc tài chính của các doanh nghiệp dệt nhuộm miền Trung	123
Bảng 5.8: Tổng hợp các nhân tố ảnh hưởng đến cấu trúc tài chính của các doanh nghiệp may mặc miền Trung	124
Bảng 5.9: Tổng hợp các nhân tố ảnh hưởng đến cấu trúc tài chính của các doanh nghiệp dệt - may miền Trung	125

DANH MỤC CÁC HÌNH

	Trang
Hình 1.1: Mô hình chi phí khánh tận	28
Hình 2.1: Khung nghiên cứu của luận án	52
Hình 3.1: Biểu đồ số lượng doanh nghiệp dệt may quy mô lớn theo vùng ...	71
Hình 3.2: Số doanh nghiệp dệt may miền Trung đầu năm 2012	83
Hình 3.3: Cơ cấu doanh nghiệp dệt may miền Trung theo hệ số D/E	86
Hình 3.4: Sơ đồ quy trình sản xuất ngành dệt may	93